

S. Sayısı : 25

Türkiye -İsveç Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları raporları (1/4)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 6/1571, 71 - 596

18 . V . 1946

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye ile İsveç arasında 24 Nisan 1946 tarihinde Stokholm'de imza edilen Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 7 . VI . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı gerekçe ve ilişle-riyle sunulmuştur.

Sözü geçen anlaşmaların 4582 sayılı kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 7 . VI . 1946 tarihli ve 4/4310 sayılı kararla onanmış olduğunu arz ederim.

Başbakan
Ş. Saracoğlu

Gerekçe

Türkiye ile İsveç arasında akdedilmiş olan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları 28 şubat 1941 tarihinde yürürlükten kalkmış ve harp dolayısıyla bu memleketle ekonomik ve ticari münasebetleri-
miz bizzarur daralmıştı.

Bu kerre, İsveç ile ekonomik münasebetlerimizi biranevvel ahdi bir çerçeve içinde yeniden düzenlemek hususunda bu Hükümetle mutabık kalınmış ve zamanın ticari ve ekonomik şartlarına uygun yeni ticaret ve ödeme anlaşmaları akdi muvafık ve memletimizin menafiine uygun olacağı mütalâasında bulunularak İsveç ile yeni bir ticaret ve ödeme anlaşması akdedilmiştir.

Şimdiye kadar uygulanmakta olan takas usulünü terk ve ticaretin iki memleketin ithal ve ih-
raç rejimlerine uygun umumi bir mübadele şeklinde yapılmasını sağlıyan ve 15 Haziran 1946 tari-
hinde yürürlüğe girecek olan bu anlaşmalar memleketimizin menfaatına uygun olduğu mütalâa edilerek, Büyük Millet Meclisinin Yüksek tasvip ve tasdiklerine arz olunur.

Dışişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Dışişleri Komisyonu

Esas No. 1/4

Karar No.3

9 . IX . 1946

Yüksek Başkanlığa

Türkiye ile İsveç arasında 24 Nisan 1946 tarihinde Stokholm'de imza edilen Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 7 . VI . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılıp, Başbakanlığın 18 Haziran 1946 tarihli ve 6/1571 sayılı tezkereleriyle Yüksek Meclise sunulup Komisyonumuza havale buyurulan kanun tasarısı ile ekleri Ticaret ve Dışişleri Bakanlıkları temsilcileri de hazır olduğu halde incelendi.

Memleketimizin menfaatlerine uygun görülen işbu kanun tasarısı ile ekleri Komisyonumuz ta-

rafından aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışişleri Ko. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Kocaeli	Kocaeli	Gümüşane
<i>Nihat Erim</i>	<i>Nihat Erim</i>	<i>Edip Tör</i>
Burdur	Diyarbakır	İstanbul
<i>F. Altan</i>	<i>F. A. Aykaç</i>	<i>M. E. Akaygen</i>
İzmir	Kütahya	Manisa
<i>Yücel</i>	<i>Asım Gündüz</i>	<i>A. R. Artunkal</i>
Manisa	Samsun	
<i>Ş. R. Hatipoğlu</i>	<i>C. Bilsel</i>	

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ticaret Komisyonu

Esas No. 1/4

Karar No. 5

29 . XI . 1946

Yüksek Başkanlığa

Türkiye ile İsveç arasında 24 Nisan 1946 tarihinde Stokholm'de imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının onanması hakkında, Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 7 . IV . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılıp, Başbakanlığın 18 Haziran 1946 tarihli ve 6/1571 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulup komisyonumuza havale buyurulan kanun tasarısı ile ekleri Ticaret ve Dışişleri Bakanlıkları mümessillerinin huzuriyle incelendi.

Kanun tasarısı ve ekleri, Komisyonumuzca memleketin yüksek menfaatlerine uygun görülerek, aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince, Kamutaya gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ticaret Ko. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Seyhan	Ankara	Niğ,de
K. Gülek	<i>A. Çubukçu</i>	<i>H. Ulusoy</i>
İmzada bulunamadı		
Amasya	Bilecik	Eskişehir
<i>F. Uras</i>	<i>R. Bozüyük</i>	<i>H. Polatkan</i>
	İmzada bulunamadı	
İçel	Kayseri	Muş
<i>H. Atalan</i>	<i>H. Ürkün</i>	<i>B. Dedeoğlu</i>
Trabzon	Van	Yozgad
<i>M. Yarımbayrak</i>	<i>M. Koçak</i>	<i>Z. Arkant</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye ile İsveç arasında 24 Nisan 1946 tarihinde Stokholm'de imza edilen Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının onanması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Türkiye ile İsveç arasında 24 Nisan 1946 tarihinde Stokholm'de imza edilen Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile ekleri kabul edilmiş ve onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Adalet Bakanı
Ş. Saracoğlu	M. Ökmen
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
A. R. Artunkal	Hilmi Uran

Dışişleri Bakanı
H. Saka
Millî Eğitim Bakanı
Yücel

Ekonomi Bakanı
Fuad Sirmen
Gümrük ve Tekel Bakanı
T. Coşkan
Ulaştırma Bakanı
A. F. Cebesoy
Çalışma Bakanı
Dr. S. Irmak

Maliye Bakanı
N. E. Sumer
Bayındırlık Bakanı

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Tarım Bakanı
Ş. R. Hatipoğlu
Ticaret Bakanı
R. Karadeniz

TÜRKİYE İLE İSVEÇ ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsveç Krallığı Hükümeti, ekonomik münasebetlerini geliştirmek isteği ile aşağıdaki hususlar üzerinde mutabık kalmışlardır:

Madde — 1

Türkiye ile İsveç arasındaki ticari mübadeleler her iki memlekette yürürlükte bulunan genel ithalât ve ihracat rejimlerine uygun olarak yapılacaktır.

Madde — 2

İşbu anlaşmanın yürürlük süresinde yapılacak ticari mübadelelerden ötürü ödemeler bugünkü tarihte imzalanan ödeme anlaşması hükümlerine göre ödenecektir.

Madde — 3

İşbu anlaşmanın yürürlüğe girmesinden evvel başlamış olan hususi takaslı ve serbest dövizli işlemler, bu işlemlerin iki taraf yetkili makamları tarafından onanması anında her iki memlekette yürürlükte bulunan genel rejim hükümlerine göre tasfiye olunacaktır.

Madde — 4

İşbu anlaşma, iki memleket yasama makamlarının tasvibi kaydıyla, 15 Haziran 1946'da yürürlüğe girecek ve yürürlük süresi bir sene olacaktır.

Sözü geçen tasvipler 15 Haziran 1946'ya kadar yapılamazsa işbu anlaşma aynı tarihte geçici olarak yürürlüğe girecektir.

Süre sonu tarihinde iki ay önce haber verilmek suretiyle yürürlükten kaldırılmadığı takdirde, birer senelik süreler için kendiliğinden yenilenmiş sayılacaktır.

Stokholm'de, 24 Nisan 1946 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

(İmza)
Dr. B. Sanus

(İmza)
Nils K. Stahle

TÜRKİYE İLE İSVEÇ ARASINDA ÖDEME ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsveç Krallığı Hükümeti, iki memleket arasında cari ödemelerin düzenlenmesini kolaylaştırmak amacı ile aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

Madde — 1

İsveç'e ithal edilen veya ithal edilecek Türk menşeli malların bedellerinin karşılığı ve kam-biyo kontrolü hakkında yürürlükte bulunan İsveç mevzuatının müsaade edeceği İsveç'den Türkiye'ye yapılacak diğer her türlü ödemeler Sveriges Riksbank'da Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adına İsveç Kuronu olarak tutulan hesaba yapılacak para yatırımları ile ödenecektir.

Madde — 2

Türkiye'ye ithal edilen veya edilecek olan İsveç menşeli malların bedellerinin karşılığı ve

kambiyo kontrolü altında yürürlükte bulunan Türk mevzuatının müsaade edeceği Türkiye'den İsveç'e yapılacak diğer her türlü ödemeler yukarıda sözü geçen hesabın zimmeti ile ödenecektir.

Madde — 3

Sveriges Riksbank, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına, talebi üzerine ve işbu Bankanın inihabi gereğince yukarıda sözü geçen hesabın zimmeti ile, ister Stokholm'de serbestçe nakli kabil altın, ise iki banka arasında anlaşma sonunda, başka bir yerde altın veya herhangi bir para satacaktır.

Altının veya paraların satılmaş şartları iki Banka arasında müştereken tâyin edilecektir.

Madde — 4

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, bu Anlaşmanın çerçevesi içinde kullanılabilir ödeme vasıtaları elde etmek maksadiyle lüzumlu göreceği meblâğa kadar altın veya Sveriges Riksbank tarafından kabul edilen diğer her türlü parayı satmak hakkına malik olacaktır.

Altının veya paraların satış şartları iki Banka arasında müştereken tâyin edilecektir.

Madde — 5

Sveriges Riksbank İsveç'li borçluların yukarıda sözü geçen hesaba yapacakları bütün ödemeleri günü gününe, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına bildirecektir.

Sveriges Riksbank, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından ödeme emirleri aldıkça, bu emirleri işbu Anlaşmanın hükümlerine göre yerine getirecektir.

Madde — 6

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Sveriges Riksbank işbu Anlaşmanın iyi işlemesi için alınacak tedbirler üzerinde anlaşacaklardır.

Madde — 7

Bu Anlaşmanın yürürlük süresi içinde her iki memleketin yetkili makamları tarafından tasvip edilen ve fakat Anlaşmanın sona ermesinde tamamlanmamış bulunan işlemler işbu Anlaşmanın hükümlerine göre tasfiye edilecektir.

Madde — 8

İsveç yetkili makamları, Türkiye'ye sınıai ve ticari krediler verilmesi için hususi müesseseler tarafından yapılacak her talebi müsait bir surette karşılamayı taahhüt ederler.

Madde — 9

İşbu Anlaşma bugünkü tarihte imzalanan Ticaret Anlaşması ile aynı gün yürürlüğe girecek ve aynı müddet yürürlükte kalacaktır.

Stokholm'de 24 Nisan 1946 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

İmza
Dr. B. Sanus

İmza
Nils K. Stahlé

Stokholm, 24 Nisan 1946

Bay Başkan,

İsveç ile Türkiye arasındaki bugünkü tarihli Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarını imza ederken, Hükümetimin :

1) Karşılıklı olmak esasına dayanmak şartıyla ithal ve ihraç müsaadelerinin verilmesinde mümkün olduğu kadar müsait muamele göstermeğe;

2) İki memleket arasında ticari mübadelelerin gelişmesi imkânlarına dair her telkini Hükümetimizle birlikte hayırhahlıkla incelemeğe,

Âmade bulunduğunu bildirmekle şeref kazanırım.

Yüksek saygılarımı lütfen kabul buyurunuz, Bay Başkan.

Profesör Bay Burhan Zihni Sanus
Türk Ticaret Heyeti Başkanı
Stokholm

(İmza)
Nils K. Ståhle

Stokholm, 24 Nisan 1946

Bay Başkan,

Şu suretle yazılı 24 Nisan 1946 tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım.

«Bugünkü tarihli Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının imzalanması sonucuna varan görüşlerimiz esnasında, tütün üzerinden halen alınan verginin Türk tütünü için bu maddenin ithalini hemen hemen imkânsız kılacak nispetlere vardığına ve bundan dolayı iki memleket arasındaki ticari mübadelelerin hacmini daralttığına dikkat nazarınızı çekmeğe cesaret ve bu sebeple, sözü geçen maddenin ithalini çoğaltabilmek için bu verginin değiştirilmesini sağlamak üzere yetkili makamlarınız nezdinde gereken tarafınızdan lütfen yapılmasını rica ettim. Yetkili makamlarınızın bu işi iyi niyetle incelemeğe başladıklarını büyük memnunlukla öğrendim.

Türkiye ile İsveç arasındaki bugünkü tarihli Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarını imza ederken, İsveç Hükümetinin Türk tütünlerinden alınan bugünkü resmin menedici karakterini ortadan kaldıracak memnunluk verici bir hal çaresini, mümkün olduğu kadar çabuk, bulacağına olan kanaat ve ümidimle, talebimi tekrarlamaya cesaret ediyorum.»

Hükümetimin, görüşünüzü itibara alarak âdilâne bir hal tarzı bulmak için meseleyi daha şimdiden yetkili makamların acele incelemesine sunmuş olduğunu size bildirmekle zevk duyuyorum.

Yüksek saygılarımı lütfen kabul buyurunuz Bay Başkan.

Profesör Bay Burhan Zihni Sanus
Türk Ticaret Heyeti Başkanı
Stokholm

İmza
Nils K. Ståhle